

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **T., s.r.o.** so sídlom v T., IČO: X., zastúpeného JUDr. R. B., advokátkou so sídlom v T., proti žalovaným **1/ L. V.** a **2/ J. V.**, obom bývajúcim v T., **o zaplatenie 198,86 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17 C 13/1999, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 20. júna 2012 sp. zn. 24 Co 178/2011, sp. zn. 24 Co 182/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Žalovaným 1/ a 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom z 28. apríla 2011 č.k. 17C 13/1999-734 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť mu sumu 198,86 € s príslušenstvom, ktorá podľa názoru žalobcu predstavuje nájomné a úhradu za užívanie bytu za obdobie od decembra 1997 do februára 1999; rozhodol tiež o trovách konania. Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že žalovaní neuhradili žalobcovi túto sumu, nájomné a úhradu za plnenia spojené s užívaním bytu zaplatili ale vo výške určenej v dohode o odovzdaní a prevzatí bytu z 23. mája 1973. Vzhľadom na to, že účastníci sa v zmysle § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka nedohodli na zmene vzájomných práv a povinností pôvodne dohodnutých v tejto dohode (vrátane výšky nájomného a úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu), súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca sa neopodstatnene domáha, aby žalovaným bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi ním požadovanú sumu, preto jeho žalobu zamietol. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu proti uvedenému rozsudku a odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti uzneseniu súdu prvého stupňa o znalečnom z 3. decembra 2009 č.k. 17 C 13/1999-414 Krajský súd v Trnave rozsudkom z 20. júna 2012 sp. zn. 24 Co 178/2011, 24 C 182/2011 napadnuté rozhodnutia ako vecne správne potvrdil s tým, že žalovaným 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Potvrdenie napadnutého rozsudku vo veci samej odôvodnil tým, že žalobca sa v konaní domáhal uloženia povinnosti žalovaným zaplatiť mu úhradu nezaplatených preddavkových mesačných platieb, ktorých sa ale nemôže domáhať, lebo už bolo vykonané ich ročné zúčtovanie v zmysle vyhlášky č. 60/1964 Zb. o úhrade za užívanie bytu a za služby spojené s užívaním bytu. Odvolací súd dodal, že po vykonaní tohto ročného zúčtovania by sa mohol domáhať iba prípadného nedoplatku vyplývajúceho z ročného zúčtovania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, podal žalobca dovolanie tvrdiac, že mu v konaní bola postupom súdu odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). V súvislosti s tým poukázal na to, že odvolací súd na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie, hoci bolo potrebné v záujme zistenia, či ročné vyúčtovanie úhrad za služby spojené s užívaním bytu vychádza z výšky skutočne zaplatených preddavkových úhrad nájomcom, alebo len z „účtovnej“ výšky predpísaných preddavkových platieb. Napadnutému rozsudku vytýkal aj to, že je nedostatočne odôvodnený v tom zmysle, že odvolací súd neuviedol žiadnu právnu normu, podľa ktorej rozhodol. Napokon, podľa názoru dovolateľa, rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Z tých dôvodov žalobca žiadal rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom výroku zrušiť a vec mu v rozsahu zrušenia vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu označil napadnutý rozsudok za vecne správny. Žalovaná 2/ sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti rozsudku. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovoláním napadnutý rozsudok nevykazuje znaky rozsudkov uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., preto prípustnosť dovolania žalobcu z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na obsah dovolania a vzhľadom na § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Podľa názoru dovolateľa mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať. O odňatie možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide v prípade procesného postupu, ktorým súd znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní (napr. oprávnenia byť prítomný na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Dovolateľ vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzuje z toho, že odvolací súd prejednal jeho odvolanie a meritórne rozhodol bez nariadenia pojednávania. Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 388/2011 Z.z., ktorý bol platný a účinný v čase rozhodovania odvolacieho súdu, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Z ustanovení § 214 ods.1 a 2 O.s.p. vyplýva, že (len) v prípadoch uvedených v § 214 ods.1 O.s.p. je odvolací súd povinný nariadiť pojednávanie, v ostatných prípadoch však môže rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania. O tom, či v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 214 ods. 1 O.s.p., bude nariadené odvolacie pojednávanie, rozhoduje odvolací súd sám. V danom prípade: a/ odvolací súd dospel k záveru, že netreba zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a c/ nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Právna úprava odvolacieho konania umožňovala odvolaciemu súdu, aby v danom prípade rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania; jeho postupom, ktorý bol v súlade so zákonom, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Argumentácia žalobcu zvolená v dovolaní svedčí o tom, že vytýkané sú aj nedostatky skutkovej povahy. Dovolateľ spochybňuje správnosť a úplnosť skutkových zistení súdov a z nich vyvedených skutkových záverov. Vzhľadom na to dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok,

ktorý by bol v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 f/ O.s.p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania. Dovolateľom tvrdená neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení môže prípadne zakladať tzv. inú vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.); vadu takej povahy ale možno úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad v danej veci nejde), ktorá ale sama osebe prípustnosť dovolania nezakladá.

Dovolanie je žalobcom odôvodňované tiež tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (len) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); zároveň je zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

Pokiaľ dovolateľ namieta, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza, že judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu nižšieho stupňa považovaná za tzv. inú procesnú vadu konania (viď R 111/1998), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá, lebo nie je vadou uvedenou v § 237 O.s.p. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti (iba) ako dôvodu zakladajúceho tzv. inú vadu konania pritom vyplýva z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 MCdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 165/2011, 3 Cdo 84/2012, 4 Cdo 310/2009,

5 Cdo 216/2010, 7 Cdo 52/2011 a 7 Cdo 109/2011). K tomu istému záveru dospel aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012, v ktorom uviedol, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že mu postupom súdov nižších stupňov bola odňatá možnosť realizovať jeho procesné oprávnenia (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., pričom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku.

V dovolacom konaní nebol dovolateľ procesne úspešný a právo na náhradu trov tohto konania vzniklo procesne úspešným žalovaným (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na rozhodnutie o priznaní tejto náhrady (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. novembra 2013

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková